

Status	Datum vergadering Gedeputeerde Staten	Eindtermijn
Openbaar	19 december 2023	n.v.t.

Onderwerp

Bodemenergieplan Rijnhaven (Rotterdam)

Advies

1. Vast te stellen het bodemenergieplan Rijnhaven (Rotterdam) voor zover dat betrekking heeft op de bevoegdheden van de provincie Zuid-Holland.
2. Vast te stellen de GS-brief ter informatie aan de gemeente Rotterdam over het vaststellen van het bodemenergieplan Rijnhaven (Rotterdam),
3. Vast te stellen de GS-brief ter informatie aan de Omgevingsdienst Haaglanden over het vaststellen van het bodemenergieplan Rijnhaven (Rotterdam),
4. Vast te stellen de publiekssamenvatting over het vaststellen van het bodemenergieplan Rijnhaven (Rotterdam).

Besluit GS

Vastgesteld conform advies.

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief gemeente Rotterdam
2. Bodemenergieplan Rijnhaven
3. GS-Brief aan Rotterdam over het vaststellen van het bodemenergieplan Rijnhaven
4. GS-Brief aan de ODH over het vaststellen van het bodemenergieplan Rijnhaven

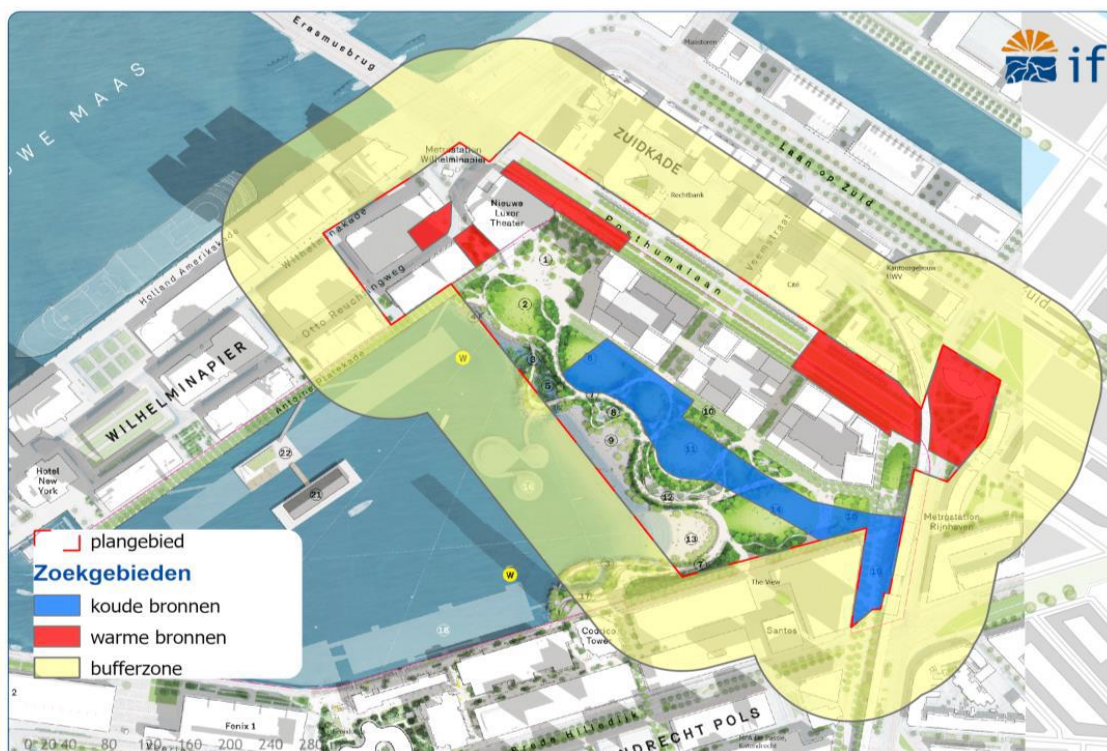
1 Toelichting voor het College

Rijnhaven betreft een ontwikkeling van circa 3.000 woningen en een breed scala aan werkruimten en voorzieningen. Dit voormalige haventerrein zal in fases worden getransformeerd naar een woon-werk-milieu. De gemeente Rotterdam heeft een bodemenergieplan (B.E.P.) laten opstellen, waarin zowel open als gesloten bodemenergiesystemen (voor warmte-koude opslag) zijn gepland. Aangezien de gemeente de vergunningen voor de gesloten systemen verleent, heeft zij het plan vastgesteld voor zover het op *gesloten* systemen betrekking heeft.

De provincie is bevoegd gezag voor het verlenen van vergunningen voor zogeheten *open* bodemenergiesystemen. Door deze systemen wordt energie eerst in het bodemwater opgeslagen, die dan later weer aan dit water wordt onttrokken om gebruikt te worden voor het verwarmen dan wel koelen van grote gebouwen (zoals ziekenhuizen, scholen, bibliotheken, kantoren). In het gebied zijn open bodemenergiesystemen in de vorm van doubletten (6) gepland in het zogeheten tweede en derde watervoerende pakket.

In een bodemenergieplan (in dit geval Rijnhaven) kunnen door een planmatige aanpak in een gebied meer systemen worden aangelegd, dan zonder een dergelijke aanpak het geval zou zijn. Hierdoor kan door meer eigenaren een economisch voordeel worden behaald. Bovendien kan, in vergelijking met een traditionele fossiele energievoorziening, een sterke afname van uitstoot van broeikasgassen worden gerealiseerd.

Het plan heeft betrekking op collectieve systemen voor appartementen. Door het gebruik van deze bodemenergiesystemen is de opslag van warmte/koude in de ondergrond efficiënter dan bij individuele bodemenergiesystemen, waardoor de gewenste warmte/koude per woning met een lager debiet kan worden aangeleverd. Hierdoor is het energieverbruik (en daardoor de emissie van broeikasgassen) lager bij het gebruik van individuele systemen. Daarmee scoort dit plan relatief goed ten opzichte van bodemenergieplannen met individuele systemen.

In bovenstaande figuur worden de bronnen van de geplande systemen aangegeven, plus de bufferzone rond het gebied. Nieuwe open bodemenergiesystemen in de bufferzone moeten aansluiten op het strokenpatroon uit het bodemenergieplan.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW	: € 0,00
Programma	: Perspectief op een gezonde omgeving.
Financiële risico's	: -

Juridisch kader

- Het B.E.P. is ambtelijk getoetst aan onze beleidsregel 'Open bodemenergiesystemen in bodemenergieplannen 2016' en voldoet daaraan.
Wanneer het B.E.P. is vastgesteld, dient bij het verlenen van vergunningen voor open bodemenergiesystemen (ODH) in het plangebied aan het bodemenergieplan te worden voldaan.
- De zoekgebieden voor de systemen zijn buiten de (toekomstige) beschermingszone van de dijken geplaatst, omdat binnen de zone toestemming van het waterschap nodig is en aanvullende eisen gesteld worden aan de aanleg en exploitatie van systemen. Deze toestemming wordt vaak niet verleend.
Echter, ook als de bodemenergiesystemen -zoals nu- buiten de zone liggen, moet er door middel van berekeningen worden aangetoond dat er geen invloed van de systemen op de waterkerende functie plaatsvindt.
- Op basis van de match vraag/aanbod blijkt dat er onvoldoende bodempotentieel is om alle ontwikkelingen binnen het plangebied te voorzien in hun koude/warmte behoefte.
Om ervoor te zorgen dat alle ontwikkelingen toch gebruik kunnen maken van bodemenergie, is een verdeelsleutel opgesteld, waarmee de te verwachte bodemcapaciteit evenredig over de ontwikkelingen (blok 1, 2 en 3) wordt verdeeld.
Indien een of meer aanvrager(s) bij nader inzien niet gebruik blijken te willen of kunnen maken van -een deel van- de voor hen gereserveerde capaciteit, wordt de vrijgekomen opslagcapaciteit over de overige ontwikkellocaties verdeeld.
- De gemeente heeft er niet voor gekozen de collectieve systemen onderling door middel van een ringleiding te verbinden. Het organiseren van de exploitatie van een dergelijke ringleiding (gebiedsdekkend systeem) is organisatorisch moeilijker, moet juridisch als addendum op het bodemenergieplan worden vastgelegd, en is daardoor alleen de moeite waard als de energie-opbrengst significant groter is dan zonder ringleiding. De gemeente schat in dat dit laatste niet het geval zal zijn.

2 Voorafgaande besluitvorming

Eind 2015 heeft uw college de provinciale beleidsregel 'open bodemenergiesystemen in bodemenergieplannen Zuid-Holland 2016' vastgesteld.

3 Proces

In het kader van dit plan werd in het betreffende gebied eerst een onderzoek naar de potentie van bodemenergie uitgevoerd. Hierbij is de potentiële vraag naar – en aanbod van- bodemenergie kwantitatief ingeschat door middel van een inventarisatie.

Vervolgens zijn alle (toekomstige) andere belangen in het gebied in beeld gebracht (economische, archeologische etc.)

Daarna zijn –om het aanbod bij de vraag te laten aansluiten- de effecten van het plaatsen van bodemenergiesystemen in kaart gebracht. Het gaat hier om de effecten van de systemen op bestaande en toekomstige belangen. Op grond hiervan zijn de open systemen in het derde watervoerende pakket geplaatst.

Een en ander is uitgevoerd door een technisch adviesbureau. Dit adviesbureau werd begeleid door de gemeente Rotterdam, de provincie Zuid-Holland en de Omgevingsdienst Haaglanden. Verder werd het betreffende waterschap geconsulteerd over de waterkering in het gebied.

Ambtelijk is het plan getoetst aan de provinciale beleidsregel ‘open bodemenergiesystemen in bodemenergieplannen Zuid-Holland 2016’ en in orde bevonden.

Verder is er geadviseerd door team Water en door het team Energie.

4 Participatie en rolname

Het bodemenergieplan is opgesteld door een adviesbureau dat is begeleid door de gemeente, provincie en de ODH. De gemeente heeft het betreffende waterschap geconsulteerd.

5 Communicatiestrategie

De gemeente Rotterdam en de Omgevingsdienst Haaglanden worden middels een brief op de hoogte gesteld van het besluit van GS.